

KRITERIJI, PRAGOVI IN OPISI ZA PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA PRI POUKU MATEMATIKE

1. Preverjanje in ocenjevanje znanja

Preverjanje in ocenjevanje znanja je javno, kar pomeni, da bomo učenke in učence:

- seznanili s predpisi, ki urejajo preverjanje in ocenjevanje znanja ter napredovanje;
- seznanili s cilji in standardi znanja, opredeljenimi v učnem načrtu, za posamezno ocenjevalno obdobje;
- seznanili z načini ocenjevanja in se z njimi dogovorili o datumih oziroma rokih ocenjevanja;
- seznanili z obsegom učne snovi, ki jo bomo ocenjevali;
- seznanili s kriteriji ocenjevanja;
- sproti obveščali o doseženih rezultatih pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

2. Preverjanje znanja

S preverjanjem znanja zbiramo informacije o tem, kako učenec dosega cilje oziroma standarde znanja iz učnega načrta.

Preverjanje znanja je ustno in pisno, preverimo pa tudi učenčevo tehnično in praktično delo ter druge dejavnosti.

Ustno preverjanje znanja

Ustno preverjanje poteka sprotno pri vsaki uri matematike. Namen ustnega preverjanja je ugotavljanje razumevanja obravnavane snovi in preverjanje sprotnega dela učencev. Učencem za boljše razumevanje pomagamo s krajšimi usmerjevalnimi vprašanji.

Pisno preverjanje znanja

Po vsaki zaključeni enoti opravimo kratko pisno preverjanje znanja. Vsakemu preverjanju sledi analiza nalog. Ta kratka preverjanja so namenjena preverjanju snovi pred pisnim ocenjevanjem znanja (pisnim preizkusom). Tako imajo učenci možnost sproti dopolniti svoje znanje tam, kjer je to še potrebno.

3. Ocenjevanje znanja

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oziroma standarde znanja ter se opravi po obravnavi novih vsebin iz učnih načrtov in po preverjanju znanja.

KRITERIJI

POJMI IN POSTOPKI	NZD (1) ← → ODL(5)		
POZNAVANJE POJMOV IN POSTOPKOV	Ne pozna pojma ali postopka	Pojem ali postopek prepozna s pomočjo	Pojem in postopek pozna
RAZUMEVANJE POJMOV	Pojma ne razume	Pojem pojasni s pomočjo	Pojem samostojno opredeli
IZVAJANJE POSTOPKOV	Ne izvede postopka	S pomočjo izvede postopek	Samostojno izvaja postopke
POVEZOVANJE ZNANJA	Ne povezuje pojmov, postopkov	S pomočjo in napakami povezuje znanja	Samostojno poveže znanje o pojmu in postopkih z drugimi znanji
SPOROČANJE	NZD (1) ← → ODL(5)		
UPORABLJA TERM. IN SIMBOLIKO	Ne uporablja in ne prepozna zapisa, simbola	Pri zapisovanju in branju dela napake	Samostojno zapisuje in prepoznava zapise in simbole
OPIS DEJSTEV IN POSTOPKOV	Ne opiše postopka ali dejstva	Z napakami opisuje postopke in dejstva	Samostojno in brez napak opiše postopek in dejstva
FORMULACIJA-NATANČNOST, SMISELNOST	Ne zna oblikovati formulacije, je netočna in brez smisla	Formulacija izjav je površna in nedosledna	Jasno formulira izjave, je natančen, izjave so smiselne
RAZBIRANJE INF. , IZLOČITEV PODATKOV, POVZETKI	Ne zna odčitati podatka, ne izlušči informacije	S pomočjo in z napakami razbira inform., povzetki so z napakami in površni	Brez napak razbira podatke, informacije, povzetki so jasni in korektni
ZAPISOVANJE PODATKOV (IZBIRA, NATANČNOST...)	Podatkov ne zna zapisati, je netočen, napačno izbira	Pri izbiri podatkov dela napake, napake so v zapisu, je površen	Natančno in pravilno zapisuje podatke, jih smiselno urejuje
PROCESNA IN PROBLEMSKA ZNANJA	NZD (1) ← → ODL(5)		
RAZUMEVANJE SITUACIJE	Situacije ne razume	Situacijo razume s pomočjo ali z napakami	Situacijo razume brez pomoči
ANALIZA SITUACIJE	Situacije ni zmožen analizirati	Pri analizi dela napake, napačne delne sklepe	Brez napak analizira situacijo

IZBIRA STRATEGIJE	Ne najde uspešne strategije reševanja	Izbrana strategija je slučajna, je ne razume, nedosledno izvaja	Izbere najustreznejšo strategijo reševanja glede na situacijo
UGOTAVLJANJE LASTNOSTI IN ZAKONITOSTI	Ne ugotovi lastnosti in zakonitosti problema	Lastnosti (zakonitosti) ugotovi s pomočjo ali z napakami	Brez napak samostojno ugotavlja lastnosti in zakonitosti
UTEMELJEVANJE	Ne zna utemeljiti	Utemeljuje s pomočjo, navodili, z napakami	Samostojno in suvereno utemeljuje
INTERPRETIRANJE	Rezultatov ne zna interpretirati	Interpretira z napakami	Samostojno, brez napak interpretira

Ustno ocenjevanje znanja

Ustno ocenjujemo praviloma nenapovedano (razen učencev s statusom športnika, kulturnika, z DSP, ...), damo pa učencem možnost, da se sami javijo. Ob težavah pri izvajanju se pogovorimo z učenci in se odločimo za obliko ocenjevanja. Vsak učenec ima v vsakem ocenjevalnem obdobju vsaj dve oceni pridobljeni na osnovi ustnega ocenjevanja. Učenci so natančno seznanjeni z začetnim rokom ocenjevanja. Hkrati z rokom učencem sporočimo vsebinske kriterije in standarde znanja. Vsaka ocena je javna. Vsako ustno oceno pojasnimo glede na standarde znanja. Ustno ocenjujemo: razumevanje, znanje definicij, interpretacijo in analizo problema in reševanje kratkih nalog. Učencem pomagamo s krajšimi usmerjevalnimi vprašanji. 50 % vprašanj tvorijo minimalni standardi znanja, različnih taksonomskih stopenj.

Ocena	Kriteriji ustnega ocenjevanja
Zadostno (2)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše; • razloži, opredeli, prikaže, oceni; • pozna osnovne pojme, zna naštetiti podatke in zakonitosti; • pozna pomen podatkov; • zna rešiti le preproste naloge; • pogosto potrebuje učiteljevo pomoč; • je pri izražanju nespreten, nejasen, ne uporablja strokovnih izrazov.
Dobro (3)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, opredeli, prikaže, oceni;

	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja, utemelji, pogloblja; • pozna osnovne pojme, zna naštetih podatke in zakonitosti; • pozna pomen podatkov; • uporablja strokovne izraze nezanesljivo; • zna rešiti le preproste naloge z uporabo zakonitosti in pravil; • pogosto potrebuje učiteljevo pomoč; • se izraža negotovo in nenatančno, pomanjkljivo, vendar z učiteljevo pomočjo delno popravi napake ali pa tudi ne.
Prav dobro (4)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, prikaže, oceni; • uporablja, utemelji, pogloblja; • razume osnovne zakonitosti in pravila in jih zna z minimalno pomočjo razložiti; • uporablja pravila in zakonitosti pri reševanju zahtevnih nalog; • mu uporaba strokovnih izrazov na povzroča težav.
Odlično (5)	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna, razbere, opiše, razloži, prikaže, oceni; • uporablja, utemelji, pogloblja; • rešuje zahtevnejše naloge urejeno, natančno in brez dodatne pomoči; • se izraža jasno in tekoče; • zna izpeljati nove povezave in jih obrazložiti z ustreznimi primeri.

Pisno ocenjevanje znanja

Znanje učencev vrednotimo tudi s pisnim preizkusom znanja. Omenjena ocenjevanja so načrtovana in se izvajajo štirikrat v šolskem letu (po usmeritvah učnega načrta za matematiko).

Naloge za pisno ocenjevanje znanja sestavimo učitelji v strokovnem aktivu. Pri oblikovanju nalog upoštevamo, da zajemajo 60 % minimalnih standardov različnih taksonomskih stopenj. Ob posameznih nalogah na pisnih izdelkih je zapisano najvišje število točk.

Na začetku leta si učenci zapišejo kriterij (pragove) za pisno ocenjevanje znanja v zvezek:

0 – 44 %	<i>Nezadostno (1)</i>
45 % - 59 %	<i>Zadostno (2)</i>
60 % - 74 %	<i>Dobro (3)</i>
75 % - 89 %	<i>Prav dobro (4)</i>
90 % - 100 %	<i>Odlično (5)</i>

Aktiv matematikov lahko prilagodi točkovnik za pridobitev zadostne ocene.

Pojasnitev točkovnika opravimo ustno pri analizi pisnega izdelka, ki sledi vsakemu pisnemu preizkusu. Učenec ne popravlja ocene pisnega preizkusa. Učenci pisne izdelki dobijo v trajno last. Možne ugovore staršev sprejemamo ob predložitvi učenčevega originalnega izdelka.

Če učenec ni pisal preizkusa znanja (zaradi bolezni ...), lahko v dogovoru z učiteljem piše nov preizkus znanja naknadno. V primeru, da učenec zamudi preizkus znanja, se mu še isti dan omogoči (če je možno glede na učenčev urnik), da opravi preizkus pod enakimi pogoji, kot ostali učenci. Če tretjina ali več učencev oddelka ali heterogene skupine preizkus piše za negativno oceno, uporabimo določila pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja o ponavljanju preizkusa.

Učenci z opredeljeno dodatno učno pomočjo pišejo preizkus glede na predpisana pojasnila in priporočila.

Vsako oceno preizkusa znanja vpišemo v tekoče ocenjevalno obdobje.

Dovoljeni pripomočki: nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik (samo za skice, za risanje grafov in za načrtovalne naloge), radirka in načrtovalno orodje. Uporaba žepnega računalja je dovoljena pri matematiki le v 9. razredu pri poglavju Geometrijska telesa in Obdelava podatkov.